

Různé školy

Jen ve větších obcích (tam, kde byl kostel) a ve městech bývaly **nižší školy**. Navštěvovaly je děti **od 6 do 12 let**. Učily se zde číst, psát a počítat. Hodně času se v tehdejší škole věnovalo zpěvu a náboženství. V té době ještě **nebyla školní docházka povinná**. (Školní docházka se stala povinnou v roce 1774 za vlády Marie Terezie.)

Ve městech probíhalo vyučování ve zvláštních domech – školách, které k tomu sloužily. Na vesnicích se děti zpravidla učily v bytě učitele neboli (jak se mu tehdy říkalo) kantora, případně v obecním domě či na faře.

Vyučování venkovské školy v bytě učitele v 18. století

Zatímco ve městech vyučovali ve školách většinou vzdělaní lidé, na venkovských školách působili jako učitelé i bývalí vojáci, případně řemeslníci, tedy ti, kteří uměli alespoň trochu číst, psát a počítat.

Učitelé bývali špatně placeni, a proto si museli přivydělávat. Hrávali v kapelách a v kostelech nebo vykonávali různé funkce v obci.

Na **gymnáziích** učili zpravidla vzdělaní mniši. Zde se vyučovalo v **latině**. **Gymnázia** a **vysoké školy** navštěvovali **jen chlapi**. Museli se učit nazpaměť různé myšlenky a poučky, aniž by jim blíže rozuměli.

Nejnámější vysokou školou v českých zemích byla **Karlova univerzita v Praze**.

Poměrně málo se tehdy četlo. I když se už knihy tiskly, jejich cena byla stále dosti vysoká. V **češtině** byly nejčastěji vydávány rytířské romány, pověsti, pohádky, veselé příběhy, ale také životopisy svatých a kroniky*. **Učené knihy** byly většinou psány v **latině** nebo v **němčině**.

Zapište si a naučte se:

1. Rozlište tehdejší školy. Co se v nich děti učily?
2. Kolik let uplynulo od vydání zákona o povinné školní docházce?
3. Vzpomenete si, kdy byla založena Karlova univerzita? Proč ji tak nazýváme?
4. S troškou fantazie popište, jak asi probíhalo vyučování v tehdejší třídě.
5. Které myšlenky J. A. Komenského jsou dodnes aktuální?
6. Víte, jak si v současnosti připomínáme den narození Komenského?

Titulní stránka Slabikáře z 18. století

PT Jaké důsledky má pro společnost úpadek vzdělanosti?

* *Kronika* přináší příběhy ze života lidí, obcí, měst a škol tak, jak jdou po letech za sebou.